

Ministerieel besluit tot definitieve bescherming als monument van de voormalige directeurswoning Dassonville met tuin in Lendeledede

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIEN EN BEGROTING,
WONEN EN ONROEREND ERFGOED,

Gelet op het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.1.1;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 1°;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 8, §1, 2°;

Gelet op het ministerieel besluit van 3 mei 2019 tot voorlopige bescherming als monument van de voormalige directeurswoning Dassonville met tuin in Lendeledede;

Gelet op het openbaar onderzoek dat gehouden is van 3 juni 2019 tot en met 3 juli 2019 en waarvan de behandeling is opgenomen in bijlage;

Overwegende dat het waarderend onderzoek, waarvan de resultaten zijn opgenomen in het beschermingsdossier, de erfgoedwaarde van de voormalige directeurswoning Dassonville met tuin aantoonst;

Overwegende dat de voormalige directeurswoning Dassonville met tuin van algemeen belang is omwille van de historische en de architecturale waarde;

Overwegende dat de voormalige directeurswoning Dassonville met tuin als monument een historische waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

De directeurswoning Dassonville werd gebouwd in de periode 1910-1914 in opdracht van industrieel Alphons Dassonville op de plaats van de vroegere baljuwwoning van Lendeledede. Het originele concept, de ruimteverdeling en de rijke interieurafwerking van de directeurswoning met kasteelallures bleef tot op heden bewaard. De zeer hoge mate van authenticiteit maakt van dit pand een uitzonderlijke en zeldzame getuige van de wooncultuur van de welvarende industrieel aan het begin van de 20ste eeuw. Bovendien is de woning Dassonville een materiele getuige van het industriële verleden van de gemeente Lendeledede, waarbij de familie Dassonville een belangrijke rol heeft gespeeld.

De directeurswoning is ingeplant op een ruim perceel in het dorpscentrum van Lendeledede. De ommuurde tuin met drie tuindelen heeft een typische padenstructuur met twee toegangspartijen met centrale grasperken en rondwegen en een derde deel met een siertuin en nutstuin en een tuinpaviljoen met aansluitende serre. De tuin werd aangelegd omstreeks 1922. Kenmerkend hierbij is de padenstructuur met wegen en paden bedekt met rood grind en het beplantingsassortiment met opvallend veel bontgekleurde soorten. De site is aan de zijde van de Izegemstraat en het Dorpsplein afgesloten door een hekwerk voorzien van monogrammen verwijzend naar de echt paar Dassonville-Talpe;

Overwegende dat de voormalige directeurswoning Dassonville met tuin als monument een architecturale waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

De directeurswoning Dassonville is een representatief en gaaf bewaard voorbeeld van een imposante vrijstaande woning met kasteelallures en ruime tuin, centraal gelegen in de dorpskern van de gemeente Lendeledede. De voormalige directeurswoning gebouwd in de periode 1910-1914 is een uitzonderlijk gaaf bewaard voorbeeld van een voor die periode zeer typerende eclectische bouwstijl met neoclassicistische en neorococo invloeden. De gevels met een roodbakstenen parement in combinatie met natuursteen hebben een kenmerkende horizontale geleding dankzij de natuurstenen plint, de waterlijsten en de kroonlijst op klossen. De muuropeningen zijn gevat in een typerende geprofileerde omlijsting met uitgewerkte stuitsteen, oren, neuten en paneelwerk op de borstwering.

De woning bewaart de oorspronkelijke aankleding en planindeling kenmerkend voor het eclecticisme. Op de gelijkvloerse verdieping bevinden zich de representatieve vertrekken, die zijn aangekleed met rijke stucplafonds, lambriseringen, marmeren schouwen en parketvloeren. De eclectische vormtaal van het interieur, met hoofzakelijk verwijzingen naar het neoclassicisme en de neorococostijl, is typerend voor deze periode en bouwstijl. De hoogwaardige interieurafwerking van de representatieve ruimtes vertolkte de status van de bouwheer. De private vertrekken en dienstruimtes hebben een meer bescheiden, doch bijzonder verzorgde afwerking.

Ook de functie als directeurswoning is duidelijk afleesbaar in deze woning. Het bureau van de directeur en de boekhouder bevinden zich aan de noordzijde van de woning. Deze waren toegankelijk via een aparte ingang en stonden op die manier in verbinding met de achtergelegen fabrieksgebouwen.

Rondom de centrale inkom situeren zich de verschillende salons, telkens voorzien van een eigen aankleding in neoclassicistische stijl met neorococo invloeden. Op de begane grond bevinden zich de representatieve vertrekken, die gegroepeerd zijn rondom de sterk symmetrisch opgebouwde inkomhal. Aan de zuidzijde van de inkomhal bevindt zich een enfilade oorspronkelijk bestaande uit drie ruimtes, nu twee ruimtes. Elk salon bewaart onder meer een verzorgde plafond- en wandafwerking kenmerkend voor het neoclassicisme. Daarnaast zijn ook het deurschrijnwerk, de houten parket en de marmeren schouwen aanwezig. De oorspronkelijke aankleding bestaat uit een cementtegelvloer met floraal motief. De wanden zijn bezet met witte faiencetegels in combinatie met zogenaamde "Delftse tegels" voor de plint en de schouwmantel. De oorspronkelijk voorraad- en bewaarkasten zijn aanwezig. Via een smalle doorgang voorzien van een lavabomeubel en ingemaakte kasten staat de keuken in verbinding met de salons.

De woning is ingeplant op een ruim ommuurd perceel dat aan de Izegemsestraat en het Dorpsplein wordt afgesloten door een sierlijk hekwerk met onder meer de monogrammen D en T, verwijzend naar het echtpaar Dassonville-Talpe. De driedelige ommuurde tuin met grotendeels behouden aanleg uit 1922, is voorzien van een tuinpaviljoen met aangebouwde serre van 1914. Het tuinpaviljoen is uitgevoerd in verzorgd baksteen metselwerk met onder meer een getrapte baksteenfries onder de goot. Het volume is voorzien van een gemansardeerd tentdak met torenhaan als windwijzer en dakschilden voorzien van oeil-de-boeufs. De centrale oeil-de-boeuf is voorzien van een klok, wat uitzonderlijk is. De rondbogige muuropeningen hebben bewaard houten schrijnwerk, onder meer een centrale vleugel deur met waaiervormig bovenlicht. De serre is opgebouwd uit glasplaten tussen houten roedes aanzettend op een bakstenen sokkel.

Het koetshuis van 1870, het oudste gebouw op de site, heeft bepleisterde gevels geritmeerd door rondbogige vensteropeningen in gelijkaardige verdiepte vensternissen. De vensteropeningen zijn voorzien van verzorgd schrijnwerk typerend voor de bouwperiode,

BESLUIT:

Artikel 1. Met toepassing van artikel 6.1.1 tot en met artikel 6.1.11 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 6.2.1 van het Onroerenderfgoedbesluit

van 16 mei 2014 worden de volgende onroerende goederen definitief beschermd als monument:

voormalige directeurswoning Dassonville met ommuurde tuin, voormalig koetshuis, tuinpaviljoen en serre, Izegemsestraat 3, Lendelede, bekend ten kadaster: Lendelede, 1ste afdeling, sectie B, perceelnummers 9N en 30E.

De definitief beschermde onroerende goederen zijn aangeduid op het plan dat als bijlage bij dit besluit wordt gevoegd.

De fotoregistratie van de fysieke toestand van de definitief beschermde goederen wordt als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Art. 2. Het monument heeft de volgende erfgoedwaarden:

- 1° historische waarde;
- 2° architecturale waarde.

De erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken van het monument zijn:

De voormalige directeurswoning werd gebouwd in de periode 1910-1914. Het statige gebouw, in een eclectische stijl die aanleunt bij het neoclassicisme, is twee bouwlagen hoog en vier traveeën breed onder een mansardedak voorzien van een zinkbekleding met op de nok twee dakspillen die als bliksemafleider dienen. De dakschilden zijn voorzien van zinken ruiten en korfbogige houten dakvensters met flankerende voluten. Onder de geprofileerde kroonlijst met houten klossen is er een geprofileerde waterlijst. Rondom de voormalige directeurswoning ligt een pad van gele cementtegels.

De oostgevel, zijde Izegemsestraat, van vier traveeën breed en twee bouwlagen hoog wordt getypeerd door een portiek. Deze portiek wordt afgelijnd door natuurstenen hoekblokken en wordt gemarkeerd door een balusterleuning, Ionische zuilen, halfzuilen en een toegangstrap van zes treden van blauwe hardsteen.

De portiek sluit aan bij een vooruitspringend geveldeel van drie traveeën breed. Op de verdieping bevindt zich een terras met natuurstenen balustrade en vermoedelijk later toegevoegde vaasornamenten. De gevel is opengewerkt met segmentboogvormige muuropeningen in een natuurstenen geprofileerde omlijsting met oren, neuten, uitgewerkte sluitsteen en paneelwerk op de borstwering. Het behouden schrijnwerk wordt getypeerd door grote roede verdelingen en een bovenlicht met mok. De oorspronkelijke rolluiken, werden volgens een gietijzeren plaatje vervaardigd door de firma "J. Windels – Dussellier" uit Izegem. De oostgevel wordt verticaal geleed door de natuurstenen geblokte hoekkettingen. De plint van blauwe hardsteen, opgebouwd uit gebouchardeerde blokken, is opengewerkt met rechthoekige kelderopeningen die voorzien zijn van sierlijk traliwerk.

De zuidgevel, zijde Dorpsplein, wordt afgelijnd door natuurstenen geblokte hoekkettingen. De gevel is sterk symmetrisch opgebouwd en wordt gekenmerkt door de centrale driezijdige erkeruitbouw van twee bouwlagen hoog, uitlopend in twee slanke schoorstenen die het dakvenster, voorzien van klauwstukken, flankeren. De tweede bouwlaag is voorzien van een balkon met balusterleuning en afgeronde hoeken rustend op voluutvormige consoles. De gevel is opengewerkt met segmentboogvormige muuropeningen in een natuurstenen geprofileerde omlijsting met oren, neuten, uitgewerkte sluitsteen en paneelwerk op de borstwering. Het behouden schrijnwerk wordt getypeerd door grote roede verdelingen en een bovenlicht met mok.

In de linkertravee geeft een bordes via een draaiende trap van vijf treden uit op de tuin. De bordes is voorzien van een balusterleuning. De blauw hardstenen plint is opgebouwd uit gebouchardeerde blokken. Deze plint is opengewerkt met rechthoekige kelderopeningen die voorzien zijn van sierlijk traliwerk.

De westgevel, zijde A. Dassonvillelaan, is een lijstgevel van drie traveeën breed en twee bouwlagen hoog. De gevel, afgelijnd door natuurstenen geblokte hoekkettingen, is

opengewerkt met segmentboogvormige vensteropeningen in een natuurstenen geprofileerde omlijsting met oren, neuten, uitgewerkte sluitsteen en paneelwerk op de borstwering. Het behouden schrijnwerk op de verhoogde begane grond, wordt ook in deze gevel getypeerd door grote roedeverdelingen en een bovenlicht met mok. De vensters zijn voorzien van behouden rolluiken en gietijzeren leuningen. De omlopende blauw hardstenen plint, opgebouwd uit gebouchardeerde blokken, is opengewerkt met rechthoekige kelderopeningen die voorzien zijn van sierlijk traliwerk.

De noordgevel, zijde Vijverzicht en de vroegere fabrieksgebouwen, wordt belijnd door natuurstenen geblokte hoekkettingen.

Deze gevel heeft een centrale uitbouw van twee traveeën breed en twee bouwlagen hoog onder een plat dak. Dit volume is op de begane grond voorzien van twee segmentboogvormige deuropeningen met bewaard schrijnwerk. Op de verdieping heeft dit volume een rechthoekige vensteropening in natuurstenen geprofileerde omlijsting. Een kleine portiek op de verhoogde begane grond, links van de uitbouw, gaf rechtstreeks toegang tot het bureau van de boekhouder.

Het portiek is geplaatst onder een I-profiel dat kan afgesloten worden door middel van een rolluik geplaatst in een houten kader. Het rolluik bewaart nog het oorspronkelijke bedieningsmechanisme. Het portiek heeft een bevloering in ceramiektegels en is toegankelijk via een trap bestaande uit vijf traptreden van blauwe hardsteen. In de rechtertravee bevindt zich de toegang tot de keuken en de trap naar de kelder. De deur is segmentboogvormig en is voorzien van een natuurstenen geprofileerde omlijsting. Hier bevindt zich ook de toegangstrap van blauwe hardsteen tot de kelder. De toegangsdeur is een dubbele segmentboogdeur met behouden schrijnwerk.

Het interieur is ontworpen in eclectische stijl en bewaart de oorspronkelijke planindeling van 1914. De sterk symmetrisch opgebouwde inkomhal heeft korbogdeuren en korbogvormige blindnissen. De vloer bestaat uit keramische tegels met mozaïekmotieven en een gekleurde afboording met geometrisch patroon. De wanden zijn afgewerkt met stucwerk met imitatievoegwerk aanzettend op een rood marmeren plint. De wanden zijn opengewerkt met korbogvormige deuropeningen en blindnissen met een geprofileerde omlijsting. De deuren hebben bewaard schrijnwerk bestaande uit twee beglaasde vleugeldeuren en een vast bovenlicht voorzien van een mok. De deuren zijn aan de zijde van de inkomhal voorzien van een houtimitatiebeschildering. Alle deuren hebben behouden hang- en sluitwerk van messing met onder meer rocaillemotieven op de klink en het sleutelplaatje. Gietijzeren radiatoren met een eenvoudige zweepslagornamentiek. Het bepleisterde plafond heeft een tandlijst, klossen en een centraal rozet.

De aanpalende vertrekken zijn vanuit de ruime inkomhal toegankelijk via een dubbele beglaasde deur met een tweeledig korbogig bovenlicht. De twee deuren op het einde van de inkomhal leiden naar een smalle doorgang van de keuken naar het salon. Deze doorgang is voorzien van een ingemaakte kast met een lavabomeubel. Bovenaan is de kast voorzien van kleine roedeverdelingen en figuurglas. Deze ruimte is voorzien van behouden vloertegels en bepleisterd plafond met eenvoudig lijstwerk.

Op het einde van de inkomhal, bevindt zich rechts de open traphal op de verdieping waarrond de toegangen tot de verschillende kamers uitgaan. De open traphal wordt benadrukt door het lijstwerk dat onder meer opgebouwd is uit vierkante en rechthoekige vlakken met een geprofileerde omlijsting. De traphal is voorzien van een houten eenvoudige balustrade.

De wanden van de traphal zijn voorzien van stucwerk met imitatievoegwerk. De monumentale neorenaissancetrap bevindt zich op het einde van de inkomhal aan de rechterzijde. De houten steektrap is voorzien van een rood marmeren aanzettrede en een overloop met toegang tot de vroegere badkamer. De voluutvormige geornamenteerde trappaal is gedecoreerd met bloemmotieven en acanthusbladeren.

De ruimte onder de trap, toegang tot de kelder, is voorzien van een verticale roedeverdeling met figuurglas of gewalst glas als invulling. Tegenover de keldertoegang bevindt zich de sanitaire ruimte, met behouden cementtegelvloer en deuren met

oorspronkelijk schrijnwerk. Deze ruimte bestaat uit twee afzonderlijke toiletten met een behouden cementtegelvloer en deuren met bewaard schrijnwerk.

Aan de noordzijde van de hal geeft een dubbele deur toegang tot het vroegere bureau van de directeur. Deze kamer is voorzien van een visgraatparket en een marmeren volutenschouw. Een houten lambrisering met tweeledige opbouw bestaat uit een boord met acanthusbladeren en een paneel eronder met imitatie vlechtwerk. Behouden gordijnkasten met vergulde ornamentiek bestaande uit blad- en loofwerk en een opengewerkte eierlijst. Het plafond is afgeboord met eenvoudig lijstwerk.

Dit bureau geeft rechtstreeks toegang tot het bureau van de boekhouder. Dit bureau is eenvoudiger aangekleed en is onder meer voorzien van een rood gemarmerde cementtegelvloer.

Aan de zuidzijde van de inkomhal is er een enfilade die oorspronkelijk bestond uit drie ruimtes, nu uit twee ruimtes. De interieurafwerking van de salons zijn volledig op elkaar afgestemd. Eén scheidingsmuur met schouwen werd verwijderd, de andere scheiding wordt gemaakt door een brede beglaasde deur in opendraaiende panelen. De diverse ruimtes zijn voorzien van een verschillende plafond- en wandafwerking.

Het voormalige salon is voorzien van een cassetteplafond met centraal een meer uitgewerkt vlak met een rozet en in de hoeken bloem- en bladmotieven. Het cassetteplafond wordt afgeboord door een tandlijst en consolestenen voorzien van acanthusbladeren. De hoeken van de centrale cassette zijn voorzien van een rozet en acanthusbladeren. De kamerwanden zijn geleed door paneelwerk met afgeronde hoeken en eveneens voorzien van bloem- en bladmotieven. Het oorspronkelijk behangpapier bestaat uit een blauwe achtergrond met witte bloemenvazen en -slingers. De deuren met korbboogvormig bovenlicht zijn in de zwikken voorzien van bloemmotieven. Boven de deur een paneel met afgeronde hoeken met in de hoeken uitsparingen met bloemmotieven. Behouden gordijnkasten die een gelijkaardige ornamentiek he als de wanden. Deze ruimte is voorzien van een houten parket gelegd volgens visgraatmotief.

Het plafond van de vroegere eetkamer is voorzien van ovaal lijstwerk met een centraal rozet en in de hoeken getooid met pijlenbundels met laurierkrans en loofwerk. De houten parket van deze ruimte is gelegd in visgraatmotief.

Het derde salon is voorzien van ingekaste vensters (rondboogopening), een witmarmeren schouw met op de boezem een spiegel waarboven een rond schilderij hangt, en een schouwmantel met koperen haardscherm. Het oorspronkelijk behangpapier (blauwe achtergrond met witte bloemenvazen en -slingers) in kaders uitgespaard in de gestucte wanden is ook hier nog aanwezig.

De keuken heeft een cementtegelvloer met floraal motief. De muren zijn bezet met witte faïencetegels, met plint en schouwmantel in machinale tegels geïnspireerd op Delftse tegeltjes. Een ingemaakte kastenwand bestaande uit drie kasten met beglaasde paneeldeuren wordt getypeerd door kleine roedeverdelingen voorzien van gewalst glas. Via een lange en smalle doorgang staat de keuken in verbinding met de salons ten zuiden van de inkomhal. Deze doorgang is voorzien van een wandmeubel bestaande uit een ingemaakt wasbekken en kasten. De keuken is toegankelijk via een paneeldeur voorzien van kleine roedeverdelingen met gewalst glas.

Op de verdieping situeren zich de kamers rond de opengewerkte traphal. De traphal is voorzien van een eenvoudige houten balustrade, een bepleisterd plafond met centraal rosace en een geprofileerde lijst met eierlijst. Behouden parketvloer gelegd volgens visgraatmotief.

Op de overloop bevindt zich de vroegere badkamer. Deze is toegankelijk via een paneeldeur met behouden hang- en sluitwerk en met een bovenlicht voorzien van gewalst glas. De voormalige badkamer is voorzien van witte faïencetegels, bovenaan blauwe geprofileerde afboording. Behouden cementtegelvloer met geometrische motieven die samen een bloemmotief vormen.

De kamers op de verdieping zijn voorzien van een marmeren schouw, parket en eenvoudig lijstwerk. De badkamer is voorzien van witte faïencetegels afgeboord met een blauw geprofileerd lijstje.

De kelder is toegankelijk via een rechte steektrap onder de trap afgesloten met een deur voorzien van kleine roeden met gewalst glas. Het plafond is vlak afgewerkt. De kelder is opgedeeld in verschillende ruimtes telkens afgesloten met paneeldeuren met verticale roedeverdeling voorzien van gewalst glas en behouden hang- en sluitwerk. Aan de noordkant is er ook een toegang tot de kelder. Deze tweeledig opgebouwde deur is een paneeldeur met bovenlicht voorzien van gewalst glas.

Ten noorden van de woning staan enkele bewaarde topgevels van de verdwenen gebouwen van de olieslagerij. Deze gevels hebben een parement van rode baksteen in combinatie met witte en geelbakstenen banden en boogfriezen. Deze gevels zijn de enige restanten van de vroegere olieslagerij en maken thans deel uit van de ommuurde tuin.

Naast de inrijpoort aan de zijde van het Dorpsplein bevindt zich het voormalige koetshuis van 1870. Het koetshuis is drie traveeën breed en anderhalve bouwlaag hoog onder een stomp hellend dak. De gevel is opengewerkt met rondbogige vensteropeningen in gelijkaardige verdiepte gevelnissen, waarboven in een tweede geleding ronde vensters in halfronde verdiepte gevelnissen. Gepleisterde en witgeschilderde gevels met voegwerkimitatie en afgeboord door een muizentand. Op de lisenen zijn schelpvormige vazen aangebracht. Oorspronkelijk korbogige poortopening in de kopgevel verbreed en gewijzigd door inbreng van een I-profiel.

De voormalige directeurswoning is gelegen in een driedelige ommuurde tuin, aangelegd omstreeks 1922. Aan de zijde van de Izegemsestraat wordt de tuin afgesloten door een tuinmuur van rode baksteen met een sokkel van gebouchardeerde blokken blauwe hardsteen. De centrale geledingen zijn voorzien van een smeedijzeren hekwerk. Centraal smeedijzeren toegangshek met monogrammen gevormd door de letters D en T, verwijzend naar het echtpaar Dassonville-Talpe. Aan de zijde van het Dorpsplein is de site afgesloten door een smeedijzeren hekwerk met speerpunten, op bakstenen sokkel en tussen bakstenen pijlers met bekroning van blauwe hardsteen. Voor de pilasters liggen schampstenen van blauwe hardsteen. Aan de zijde van de Alfons Dassonvillelaan is de tuinmuur geleed door pilasters. Zowel aan de zijde van het Dorpsplein (zuidelijk tuindeel) als aan de zijde van de Izegemsestraat (oostelijk tuindeel) is de woning bereikbaar via rondwegen langs een centraal grasperk. De rondwegen, plaatselijk afgeboord met bakstenen of betonnen borduren, zijn bedekt met rood grind. Aan de oostzijde is het grasperk deels omhaagd en beboomd, aan de zuidzijde beboomd. Aan de westzijde ligt een tuindeel dat deels als siertuin en deels al nutstuin werd gebruikt. Hierbij, en tegen de noordelijke tuinmuur, sluiten een tuinpaviljoen en serre aan. In het westelijke siertuingedeelte lopen twee smalle tuinpaden, afgeboord met bakstenen of betonnen boordstenen. Deze zijn eveneens bedekt met rood grind. De tuinbeplanting bestaat uit een diversiteit aan deels geknipte sierheesters en sierbomen waarvan meerdere met een opvallende gevlekte bladkleur.

De sierhagen bestaan uit aucuba (broodboom) en haagliguster, de randbeplanting uit een afwisseling van boerenjasmijn, sneeuwbes, aucuba (broodboom), spierstruik en hydrangea (hortensia) onder een scherm van gewone esdoorn, gewone plataan (stamomtrek 2m35), robinia (acacia), gewone esdoorn met bontgevekt blad (2m39) en vederesdoorn (2m18). Bij het voormalig koetshuis staat een opmerkelijke geente treurbeuk (stamomtrek 2m39, entplaats op 1m50). Aan de westzijde ligt een tuindeel dat deels als siertuin en deels al nutstuin werd gebruikt. Hierbij, en tegen de noordelijke tuinmuur, sluiten een tuinpaviljoen en serre aan. In het westelijke siertuingedeelte lopen twee smalle tuinpaden, aan de buitenzijdes deels geflankeerd door zuil- of bolvormige, al dan niet geknipte heesters waaronder aucuba, taxus, bonte hulst (varieteit 'Aurea Marginata') en bonte haagliguster (varieteit 'Aureum'). Deze heesters worden afgewisseld met enkele sierbomen, waaronder magnolia (1m26), gewone esdoorn met bontgevekt blad (varieteit 'Leopoldii') (1m88), Noorse esdoorn met donker blad (varieteit 'Schwedleri') (1m45 en 1m66). Oorspronkelijk waren de paden aan de binnenzijdes afgezet met rozenbogen en leifruit. Voorts staan in de tuin nog enkele grotere bomen met minder sierwaarde waaronder een zomereik (1m81) en een Hollandse linde (1m78). De tuinpaden, afgeboord met bakstenen of betonnen boordstenen, zijn eveneens bedekt met rood grind (mijnsteen).

Aan de noordelijke scheidingsmuur ligt een tuinpaviljoen van rode baksteen onder gemansardeerd tentdak in zinkbekleding. Onder de goot een getrapte baksteenfries. De dakschilden zijn telkens voorzien van een oeil-de-boeuf, centraal is de oeil-de-boeuf voorzien van een klok. Op de nok een windwijzer met torenhaan. Het tuinpaviljoen is betegeld met zwarte natuursteen en kleine witte marmerblokjes. Rondbogige muuropeningen met bewaard houten schrijnwerk, onder meer een centrale vleugel deur met waaivormig bovenlicht.

Aan de westzijde van het tuinpaviljoen staat een serre uit 1914, opgebouwd uit glasplaten tussen houten roedes aanzettend op een bakstenen sokkel.

Art. 3. Voor het beschermde monument gelden de volgende beheersdoelstellingen:

- 1° de algemene doelstelling van de bescherming is het behoud van de erfgoedkenmerken en -elementen die de basis vormen voor de erfgoedwaarden;
- 2° de voormalige directeurswoning Dassonville met haar gaaf bewaard exterieur en interieur, de ommuurde tuin met onder meer de kopse gevels van de oude fabrieksgebouwen, het tuinpaviljoen, de serre en het voormalig koetshuis vormen een ensemble. Elke beheersdaad moet de erfgoedwaarden, erfgoedkenmerken en -elementen respecteren en ondersteunen. Nieuwe ingrepen en wijzigingen in het gebruik van het pand vereisen een geïntegreerde aanpak waarbij de impact op het geheel wordt afgewogen en waarbij de draagkracht van het gebouw en de tuin niet worden overschreden. Dit veronderstelt vakkundig onderhoud en indien nodig conserverende ingrepen;
- 3° met betrekking tot het exterieur van de voormalige directeurswoning beoogt de bescherming het behoud van de buitenarchitectuur qua schaal, volumewerking, materiaalgebruik en afwerking, met inbegrip van het schrijnwerk;
- 4° voor alle origineel buitenschrijnwerk wordt het behoud in situ nagestreefd. Het originele schrijnwerk dient zoveel mogelijk behouden te blijven omdat het in belangrijke mate bijdraagt tot de architecturale uitwerking van de gevels. Een deel van het buitenschrijnwerk van de voormalige directeurswoning werd reeds vervangen door kunststof schrijnwerk. Er kan eventueel overwogen worden om het kunststof schrijnwerk te vervangen door houten schrijnwerk naar oorspronkelijk model. De typologie van het schrijnwerk laat toe om naar een hogere isolatiewaarde te streven, mits behoud van de erfgoedwaarden. Het afwegingskader "historisch schrijnwerk" vormt hiertoe de leidraad ;
- 5° met betrekking tot het interieur beoogt de bescherming het behoud van de bestaande ruimteverdeling en de waardevolle interieurafwerking zoals onder meer de vloeren, de stucplafonds, alle binnenschrijnwerk met hang- en sluitwerk, de oorspronkelijke wandafwerking, de schouwen, de trap en het stucwerk. Het behangpapier kan vernieuwd worden indien behoud geen optie is. Bij vervanging moet geopteerd worden voor behangpapier dat bij de periode en de stijl van het interieur past ;
- 6° bij een eventuele wijziging moet gestreefd worden dat de nieuwe ingrepen geen negatieve impact hebben op de specifieke erfgoedwaarden, van zowel het exterieur als het interieur van het beschermde monument. Er wordt gestreefd naar ingrepen die de erfgoedkwaliteiten ondersteunen en die een meerwaarde vormen voor de erfgoedwaarden en de erfgoedkenmerken van het beschermde monument;
- 7° het tuinpaviljoen met aansluitende serre dient eveneens behouden te blijven. Hier wordt het behoud van de buitenarchitectuur qua schaal, volumewerking, materiaalgebruik en afwerking, met inbegrip van het schrijnwerk vooropgesteld. Met betrekking tot het interieur beoogt de bescherming het behoud van de bestaande ruimteverdeling en de waardevolle interieurafwerking zoals onder meer de vloeren;
- 8° het voormalig koetshuis dient eveneens behouden te blijven. Het behoud van de buitenarchitectuur qua schaal, volumewerking, materiaalgebruik en afwerking, met inbegrip van het schrijnwerk is essentieel;
- 9° de afleesbaarheid van een vroeg 20ste-eeuwse ommuurde tuin met drie tuindelen, aan twee zijden afgesloten door een smeedijzeren hekken en plaatselijk aangevuld met

schampstenen, dient behouden te blijven. Beperkte muurdoorbrekingen ter hoogte van de Dassonvillelaan zijn mogelijk, maar het ommuurd tuinperceel dient steeds herkenbaar te blijven. Het beplantingsassortiment met typische soorten, overwegend varieteiten met bontgekleurde bladeren, dient gerespecteerd en tijdig verjongd te worden;

- 10° de aanleg van de beide toegangspartijen met centrale grasperken en rondwegen en enkele lage natuurstenen ornamenten dient behouden te blijven. De halfverharding, bedekt met rood grind (mijnsteen), dient eveneens behouden te blijven. De kantopsluiting kan desgevallend verbeterd worden met uniform afboordingsmateriaal in baksteen of beton, verwijzend naar een voorkomend type. De centrale grasperken dienen in functie van de zichtbaarheid van de directeurswoning vanaf de toegangen gevrijwaard te blijven van opgaande of massieve beplanting. Nieuwe tuinornamenten kunnen centraal opgesteld worden in de grasperken;
- 11° in de aanleg van het derde tuindeel, en met name in het voormalige nutstuingedeelte, kan nieuwe tuinaanleg ontwikkeld worden. Het centrale siertuingedeelte met bijhorende paden in halfverharding met rood grind (mijnsteen) en sierbeplantingen (geknippte heesters), dient herkenbaar te blijven, met uitzondering van de kunstmatige vijver met tuinbrug naar het eiland, waar ook nieuwe tuinaanleg kan ontwikkeld worden.

Art. 4. De zakelijkrechthouder en de gebruiker van het beschermde monument zijn verplicht de instandhouding en het onderhoud ervan te verzekeren door:

- 1° het goed als een goede huisvader te beheren en de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen tegen schade ten gevolge van brand, blikseminslag, diefstal, vandalisme, wind of water;
- 2° de toestand van het goed regelmatig te controleren;
- 3° regulier onderhoud uit te oefenen;
- 4° onmiddellijk passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen te nemen in geval van nood.

Art. 5. Voor de volgende handelingen aan het beschermde monument moet een toelating worden aangevraagd:

- 1° het plaatsen, slopen, verbouwen of heropbouwen van een constructie;
- 2° het verwijderen, vervangen, wijzigen of verstevigen van constructieve elementen;
- 3° het verwijderen, vervangen of wijzigen van historische materialen en het toepassen van behandelingen met als doel de historische materialen te reinigen, te herstellen, te verduurzamen of te beschermen tegen verweer en aantasting;
- 4° het uitvoeren van de volgende werken aan het dak en de buitenmuren van constructies:
  - a) het verwijderen, vervangen of wijzigen van dakbedekking en gootconstructies;
  - b) het verwijderen van voegen en het hervoegen;
  - c) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van de kleur, textuur of samenstelling van de afwerkingslagen;
  - d) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van buitenschrijnwerken, deuren, ramen, inclusief de al dan niet figuratieve beglazing, beslag, hang- en sluitwerk;
  - e) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van aard- en nagelvaste elementen, inclusief nieuwe toevoegingen;
  - f) het aanbrengen, vervangen of wijzigen van opschriften, publiciteitsinrichtingen of uithangborden, met uitzondering van verkiezingspubliciteit en met uitzondering van publiciteitsinrichtingen, waarbij wordt bekendgemaakt dat het goed te koop of te huur is, op voorwaarde dat de totale maximale oppervlakte niet meer bedraagt dan 4 m²;
- 5° het uitvoeren van volgende handelingen aan of in het interieur:
  - a) het uitvoeren van destructief materiaaltechnisch onderzoek;
  - b) het uitvoeren van structurele werken en het toevoegen van nieuwe structuren;
  - c) het verwijderen, vervangen of wijzigen van historische materialen en het toepassen van behandelingen met als doel de historische materialen te reinigen, te herstellen, te verduurzamen of te beschermen tegen verweer en aantasting;

- d) het verwijderen, vervangen of wijzigen van plafonds, gewelven, vloeren, trappen, binnenschrijnwerken, inclusief de al dan niet figuratieve beglazing, lambrisering, beslag, hang- en sluitwerk, en van de waardevolle interieurdecoratie;
  - e) het bepleisteren van niet-bepleisterde elementen of het bepleisteren met een andere samenstelling of textuur, alsook het ontpleisteren van bepleisterde elementen;
  - f) het beschilderen van ongeschilderde elementen of het schilderen in andere kleuren of kleurschakeringen of met een andere verfsoort dan de aanwezige;
- 6° de omgeving van de voormalige directeurswoning:
- a) het plaatsen of wijzigen van bovengrondse nutsvoorzieningen en leidingen;
  - b) het plaatsen of wijzigen van afsluitingen;
  - c) het aanleggen, structureel en fundamenteel wijzigen of verwijderen van wegen en paden;
  - d) het vellen of beschadigen van bomen en struiken die opgenomen zijn in het beschermingsbesluit of in een goedgekeurd beheersplan, en elke handeling die een wijziging van de groeiplaats en groeivorm van de bomen en de struiken die opgenomen zijn in het beschermingsbesluit of in een goedgekeurd beheersplan tot gevolg kan hebben;
  - e) het aanleggen of wijzigen van verharding met een minimale gezamenlijke grondoppervlakte van 30 m² of het uitbreiden van bestaande verhardingen met minimaal 30 m²;
  - f) het aanleggen van sport- en spelinfrastructuur of parkeerplaatsen;
  - g) het structureel en fundamenteel wijzigen van de aanleg van historische tuinen en parken.

Er is geen toelating vereist voor het onmiddellijk nemen van passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen in geval van nood, noch voor de uitvoering van regulier onderhoud.

Brussel, 22 DEC. 2019

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE